

Olijfoliebomen

Lola

Lotte

Arjen

Boswijk

augustus 2017

Hier niet gezien

We hebben hier niet gezien
de duizend mussen in de bamboe
wolken uit het westen vol water

Niet gezien de omgekeerde paraplu
op de fiets met gemene tegenwind
we zagen niet dat men zich haastte

Altijd op weg naar de Jumbo
maar wel voelden we het waaien
van de warme Afrikaanse wind

Op het lege Griekse strand
met pijnlijk zand en grote golven
als branding om de verbrande voeten

Ochtend aan zee

In deze matineuze morgen
al gedacht aan de nacht
van dit eiland
en alles alleen
alleen onder een laken
van Libische warmte
op een ochtend aan zee

Olijfoliebomen

We drinken ons brood
verdronken in de olie
hangend aan de bomen
jong en vol belofte

Olijfoliebomen
zeggen de dochters plukkend
maar de oogst laat nog
wat op zich wachten in juli

Wij drinken olie met brood
van een vroeger jaar met peper
en het zout van de zee
het zout van de Libische Zee

Denen naar Heraklion

Waar is Minos vragen we
Yannis bij Chania achter het stuur
vragen we Elena in haar vissenparadijs
waar is Minos gebleven

Rijdt hij een vracht Denen
naar Heraklion in zijn grote Duitse auto
beweegt hij Canadezen naar de ingang
van een diepe kloof
of stuurt hij dronken Engelsen langs de zee
naar het roze Elafonissos
waar is Minos

Ochi ochi zegt zijn zwarte moeder
weduwe achter haar desk
Minos zegt ze in zacht-Grieks
Minos zit op zijn wankele troon
in zijn gesloopte paleis
Minos is in Knossos

Sluipschutter in Paleochora

Vanaf het dak van Europa
werd ik getroffen
geraakt door de wind
die uit de Lefka Ori alles meezoog:

Papieren waarop in het Grieks
werd uitgelegd dat het toerisme
op dit eiland profiteerde
van de Turkse malaise

Een tomaat uit de streek
vroegrijpe zwarte olijven
een felgekleurde bal uit de supermarkt
twee linker slippers
en een waaiend veldbed

Het bed trof me onaangekondigd
in mijn zij en benam me de adem
terwijl ik dubbelsloeg als een jonge palm
onder een tamarisk van pijn

Griekse kruiden

Wanneer we zijn geland bij Chania
met wat horten en stoten
en klein applaus voor de captain
zegt ze dat ze verlangt naar de warmte
naar de geur van Griekenland
en naar de eindeloze verte van de zee

In de taxi van Yannis
is er geen airco voorhanden
dus draaien we de ramen open
om de geur van het land
binnen te laten

We ruiken Kretakruiden roepen ze
uit de keuken van thuis
behalve oregano en tijm
zeggen hun neuzen ook basilicum
venkel, gedroogde peterselie
en thee, Griekse thee maar zonder suiker

Over de zee

We praten weer over de zee
ze vragen me of elke zee
zo zout is en zo blauw
en in welk groot water ik eens zwom
ergens op de wereld

Ik noem de Noordzee
en de zilte Waddenzee
een rusteloze oceaan bij Frankrijk
de kabbelende Oostzee boven Polen
en de Pacific bij L.A.

En in oktober wil ik staan
in een dubbele oceaan
met beide voeten in het zuiden
where two oceans meet

En ik beloof dat water
voor ze in een kleine fles
met lichtblauw etiket

Wij zijn buitenlanders

Wij zijn hier buitenlanders
allemaal buitenlanders
iedereen een buitenlander hier
behalve alle Grieken

Maar wanneer de Grieken
in augustus op reis gaan naar Italië
zijn ze buitenlanders
evenals een Italiaan in Spanje

En elke Marokkaan is Marokkaan
in Marokko maar een Marokkaan
in Griekenland is een buitenlander
tussen Athene en Patras

De buitenlander is een relatief begrip
behalve voor Geert Wilders
in alle wandelgangen van de Tweede Kamer
terwijl hij zelf uit Limburg komt

Minos in Knossos

Where is Minos we ask Yannis
in his car near Chania
where is Minos we ask Elena
in her fishing paradise
where did Minos go?

Does he take a bunch
of Danish tourists to Heraklion
in his German car
or is he driving some Canadians
to the entrance of Samaria gorge

Maybe he is bringing a dozen
drunk Dutch to pink Elafonissos
where did Minos go?

Ochi ochi tells his black dressed mother
behind her desk
Minos went away to Knossos
where he sits like a young king
on his old throne in the ruins
of his palace

Rondhangen in Anna's bar

Terug van de chicken souvlaki
besluiten ze nog wat
te chillen in de bar van Anna

Een Griekse schoonheid
belooft op ze te letten
en schenkt veelbetekenend
een glimlach en twee shots

Maar zeggen ze helder
in de vroege morgen
er zat niets in de cocktails
wij waren nog te jong

Zinloze cel aan zee

Er staat hier in dit verre dorp
nog een zinloze cel aan zee
en alle Grieken lopen bellend
met hun handy luidkeels langs
en niemand heeft
hier nog een drachme
om te schuilen tegen de Sirocco
en niemand belt naar huis
om te vertellen hoe meedogenloos
de gouden zon ons blakert
en dat we hier
gelukkig zijn
gelukkig zijn we hier

Nightswimming

In het schemerduister
van de Griekse nacht
terug van het eten
(weer souvlaki & tzatziki)
bij Odysseus vertel ik
over een oude elpee van R.E.M.
en het nachtzwemmen
onder een volle maan
en in plaats van een pyjama een bikini
duiken ze nog even in de zwarte zee
ik neurie op het strand
de melodie onder de sterren
en de honden in de verte
janken met me mee

Griekse radeloosheid

Wanneer de schemer komt
kruipen langs de harde randen
van de zwarte rotsen
steekt de stuurloze wind op uit de bergen

Hij valt de jonge palmen
in ons uitzicht aan
wild bewegen de nerveuze takken
van oost naar west

Het lijkt op Griekse radeloosheid
over een wankele economie
een hulpeloze nachtdans
solo-sirtaki zonder een bouzouki

Met niets gelukkig

We hebben meestal
liever veel dan weinig
maar als je niets hebt
kun je niets verliezen

Je hebt jezelf altijd
en hier de Griekse warmte
en in de morgen mooi brood
met roereieren en spek

Het idee dat je
in Griekenland bent
maakt me gelukkig
en niet perse arm

Boeken & berichten

We lezen hier onder een boom
boeken en berichten
we lezen Mankell en Hugo Claus
Hjort Rosenfeld en Slaughter
een oude Wolkers, wat vroege brieven
van Reve, een gedicht van Kopland
we lezen hier wat al geschreven is

We lezen de oorlog van Philip Kerr
en de vrede van Tolstoi
we lezen de digitale krant uit Nederland
vol zomernieuws en atletiek
we lezen dat we lezen moeten
zegt SIRE en we lezen wat we schreven

Ik lees de magere berichten van V. uit Samos
en de verhalen van een kat uit G.
geschreven door de burens in Frankrijk
en ook de dagelijkse elektronische post
over een gedicht uit Noord-Holland
dat zal passen op een muur in een tuin

Ik lees wat ik lees
over een blonde hardloopster
die in Londen gaat proberen
sneller te zijn dan iedereen op aarde
over honderd meter rechtdoor
ik ga later lezen of dat is gelukt

16

Atlantis

Ze vraagt me naar Atlantis
en of dat land verloren ging
en waar het eens bestond

Atlantis is verdwenen
denk ik in de golven van een zee
niet ver van hier
of misschien bij Santorini
maar of dat waar is
valt nog te bezien

Atlantis is een droom
uit oude tijden
een werkelijkheid

als een geschiedenis
van een verloren plek

17

Schaduw

Ze zegt hier
elke dag
zonder
een blauwe parasol
*er is geen schaduw
op dit strand
behalve
die van mij*

18

De zon zakt

De zon zakt zeggen ze
hij zakt zo rood
en gloeiend
maar is dat waar
en draaien wij
achter de bergen
van dit land
niet mee met zee?

Krekelkoor

Woedend dirigeert ze
liggend in de schaarse schaduw
van de tamarisk
het krekelkoor van duizend vleugels

Maar de maat is ver
te zoeken
en ze hoort
geen Griekse harmonie

Dan zwijgen alle alten kort

maar bassen de bassen
hun partij stevig voort

20

Vrees voor witvis

Ze duiken dagelijks in zee
naar kleine diepte
om er een kleine school
te treffen op de bruine bodem

Zonder de vrees voor witvis
die hun vader in elk meer en sloot
en oceaen als angstig figurant
in haaienfilms tot lokaas bombardeerde

21

Foto van zee

Nu is het tijd zeg je
want de zee geeft gratis
witte koppen in het blauw
de zee zeg je doet het goed
volgens de woensdagkrant
als foto van bewegend water
ademend in elke richting

En de zon daalt in de bergen

en de maan schijnt wit
de branding is een rekensom
van zon en maan
van eb en vloed
als adem van de ademloze zee

22

De Griekse zomer van zeventien

De zon scheen in de zomer
van zeventien, wind viel met veel misbaar
uit de bergen en de zee
was de zee, zoals in zestien

De bureen kwamen weer
uit Engeland, uit Duitsland
we filterden de hitte door de takken

om niet levend te verbranden

En in onze duistere dromen kwamen
de dagelijkse verschrikkingen voorbij
van de sombere boeken uit Scandinavie
en we leefden ons leven in dit paradijs

En alles was zoals het was geweest
onder de sterren van de nachten
die we zagen vallen maar
er viel niets meer te wensen hier

23

Natte klassen

De dochters duiken
naar groenrode vissen diep
bij de zwarte rotsen in zee

Het zijn er soms vier
en ook hele scholen

de grootste zo groot
als mijn hand

En ze eten het voer
van de rotsen en schrikken
want ik duik naar
ze toe om een schelp

Dan zwemmen ze weg
naar hun school
met natte klassen
onder water

24

met Lotte

De wolken uit het westen

Er waaiden vandaag
drie wolken uit het westen
naar de zee
maar voor ze zijn gekomen
nam de oostenwind ze mee

Geen wolk heeft hier
een schijn van kans
de zon is dominant
dat zien we met de blik omhoog

Dat lezen we
in de lokale Kretakrant
dat zien we
in de blauwe lucht
en aan het hete strand

25

Nieuwe dolfijnen

Ze zijn dolfijnen
nieuwe dolfijnen elke dag
verlengde brede voeten als vinnen
razendsnelle snoekduik naar de bodem

Ze zijn dolfijnen speels en watervlug
kronkelende alen in deze zee
oogst van de diepe bodem
groet van nieuwsgierige vissen
roze schelpen komen mee

Ze zijn twee ranke slanke dolfijnen
elke dag weer diep
in deze volle zee

26

Palmboom in het gras

De palmboom in de tuin
van Anna groeit onzichtbaar

maar waait in deze oase
met alle winden mee
hij buigt en neigt naar zee

De boom staat gewoon als
een paal in de aarde
dan snijdt de tuinman
van Villa Europa de oude
dode bruine takken vrij
alleen het groen blijft waaien
boven de stam

Ik denk aan warme landen
als ik de palmboom zie

27

met Lola

Storm naar zee

En steeds waait hier

een dag of wat een wind
als een dolle orkaan
die rukt aan de palmen en waait
onze haren in een nieuwe snit

Hij komt van het noorden
en is sterk als de Sequoia
woedend waait hij alles omver
en blaast hard zand warm terug
van waar hij kwam en waar
hij was geweest

Geen mens waagt zich in zee
de stranden zijn leeg & gezandstraald
alle parasols zinloos geknakt
alleen de palmen zijn bestand
ze ritselen in hun blad
langs de rand van dit verwaaide land

28

Fuck de fok

Er is een wrede wind
gekomen over dit grote eiland
een bergwind van formaat
die zich nestelt in ons hoofd
en daar dingen doet
die niemand ziet

Hij waait langs hersenstam
langs aambeeld en de haargrens
hij waait er langs het denken
en zorgt voor een orkaan
in de gedachten

En alles blaast er woedend
heen en weer als zeilen
van een kleine zeilboot op de oceaan
de schedel overstag
het hoofd denkt fuck de fok

29

(met dank aan Lucebert)

Opaal omaal

Ze wijst opzij
naar rotsen langs het strand
en vraagt zich hardop af
wat de erosie deed
of zee de stenen sleet
en wat er erts is en wat mineraal
ik noem haar namen
en ik zeg opaal
opaal herhaalt ze in de wind
opaal en geen omaal?

Koningin van Kreta

De echte koningin van Kreta
die hier dartelt van rode bloem
naar roze is niet Elena
heet geen Anna
maar trotseert de valwind
uit de bergen met speels gemak

Ik tel de vlinders hier
als in mijn eigen tuin
de Atalanta en de Dagpauwoog
maar geler dan de dagelijkse zon
en zwarter dan de randen
van de Griekse nacht
en noem haar Swallowtale
als koningin van Kreta

Lola gesloopt

De zon bleek later
sloopte haar heet
en alles trillend
in het lijf van kou
hoewel hier veertig graden

Maar na het legen
van haar maag keerde ze
alles om als Nineve eens bijna
ze lacht weer door
haar ellende heen
en neemt zoutwaterbaden

Een Griekse diagnose

We reden in een gratis taxi
door verboden straten
-want Maria Hemelvaart-
naar de dokter van het dorp

Achterin lag de jongste dochter
vol koorts trillend op weg
naar de dokter van het dorp

Gapend gaf hij ons
een Griekse diagnose
en mompelde zijn naam

Me dr. George sprak hij
en er is sprake van een teveel
aan hete zon en hoge koorts
op elke thermometer
onder haar kleine oksel

Tenslotte in de avondzon op het balkon van P.

We zien de laatste zon
zakken bij Zagreb
en weten dat het duister
zal vallen als een zwarte ster

Goedkope Griekse witte met ijs
klinkt in de glazen
als we elkaar vertellen dat we
hier weer, ooit, later, eens

En de zee is de zee
en de wind blaast op de vleugels
van gevlogen meeuwen
deze weken met zich mee

Colofon

De gedichten in deze bundel zijn geschreven in de zomer van 2017 in het hete zuiden van Kreta.

Op schaduwmomenten spraken en schreven we onder een Tamarisk, in de schemering onder de sterren en aan een restauranttafel aan zee in Paleochora.

De half Griekse dichters zijn Lotte, Lola en Arjen Boswijk.

Kleine oplage.

Drie dichters in de Griekse nacht

